

Intifada of Oorlog

2002 Maly Ico

Intifada of Oorlog

Een Korte historiek

Recht op Rechten

De Creatie van een Beeld

De Eerste Intifada

De Tweede Intifada

De Anatomie van de Tweede Intifada

De Tweede Intifada en Beeldvorming

De ‘al-Aqsa Intifada’ en de Islam

Palestijnen zijn ‘Arabieren’

Intifada versus Jihad

De Media en het Spiegelbeeld van de Intifada

Israël Verdedigt, de Palestijnen Vallen aan

Israël versus Islamfundamentalisme en Terrorisme ?

Intifada of Oorlog?

Het Monddood Maken van de Tweede Palestijnse Opstand

Intifada of Oorlog

Een Korte Historiek

De huidige intifada wordt door de Israëlische regering steevast getypeerd als het gewapende, gewelddadige, criminele en ‘terroristische’ Palestijnse antwoord op het ‘vredeproces’. Dit verzet lijkt zomaar uit het niets te zijn ontsproten. Zo verwordt deze intifada het symbool van de ‘ultieme onwil’ vanwege de Palestijnen om ‘vrede’ na te streven. Het ultieme bewijs hiervan zou ‘Arafat’s’ verwerping zijn van de ‘verregaande voorstellen’ vanwege Barak op Camp David.

Recht op Rechten

Wat hierbij permanent over het hoofd gezien wordt, is de internationale rechtsstatus van de intifada. Israël bezet immers, illegaal Palestijns land en het Palestijnse volk. Bijgevolg is Israël, onder het internationaal recht, niet alleen verantwoordelijk voor het welzijn van het bezette volk, Israël moet deze bezetting opheffen. Daar deze eisen niet nagekomen worden, is de Palestijnse opstand beschermd door het Internationaal Recht. Zolang Israël weigert om de UN Resoluties 242 en 338 uit te voeren in de praktijk, moet zij zich onderwerpen aan de relevante grondbeginselen zoals voorgeschreven door de Vierde Conventie van Genèveⁱ.

“Since 1967 and during the current uprising, Israel has refused to accept this framework of Legal Obligations. Its refusal has been pronounced, blatant and undisguised. Not only has Israel failed to withdraw from the Occupied Territories, during the Occupation Israel has “created facts”- heavily armed settlements, bypass roads and security zones in the midst of a future Palestinian state- that seriously compromise basic Palestinian rights.”ⁱⁱⁱ

Deze feiten geven de Palestijnen het recht op verzet tegen hun bezetter en, in tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, veranderen de akkoorden van Oslo niets aan dit recht.ⁱⁱⁱ De VN - resolutie die aangenomen wordt op 7 oktober 2000 met 14 tegen 0 (de V.S. onthoudt zich) bevestigt dit. Francis Boyle bespreekt de Paragraaf 3 uit deze resolutie als volgt:

“Notice in paragraph 3 (...): “calls upon Israel, the occupying Power...” occupying power has a definite meaning in international law. Israel occupies the West Bank, the Gaza Strip, and the entire city of Jerusalem. Israel is what we lawyers call a belligerent occupant. Israel has no sovereignty over the West Bank and Gaza Strip, or the entire city of Jerusalem.(...) Belligerent occupation is governed by the Hague Regulations of 1907, as well as the fourth convention Geneva Convention of 1949.”^{iv}

Ook Dina Khreino van 'The Washington Report on Middle East affairs', benadrukt deze feiten:

“Contrary to what Sharon believes, the fact remains Israel’s failures to abide by international law, as a belligerent occupant, amounts to a fundamental denial of the right to self-determination and, more generally, of respect to a legally protected right of Palestinian resistance and armed struggle in the occupied territories.”^v

Vooreerst wens ik mij te verduidelijken: dit artikel mag en kan nooit begrepen worden als een legitimatie voor aanslagen op burgers, hetgeen verboden is volgens het Internationaal Recht. Aanvallen op burgers zijn niet alleen inhumain en immoreel, ze zijn op de koop toe contra – productief. De aanvallen op burgers, zowel van Palestijnse als van Israëliëse zijde, kunnen enkel de kans op een duurzame vrede in de toekomst verder ondergraven.

De kern van het Israëliësch – Palestijns conflict is de 35 -jaar oude geschiedenis van systematische schendingen van de rechten van het Palestijnse volk, door Israël en 'bondgenoten'. Het stoppen van het legitiem en het illegitiem verzet, met dus 'de' vrede als gevolg, kan enkel maar bereikt worden als de opstand (hoofdzakelijk) slaagt in zijn opzet: het stopzetten van de dagelijkse discriminatoire inperkingen van de Palestijnse rechten door de Israëliëse regering.

Deze opstand moet daarvoor de steun genereren van de internationale gemeenschap om de Israëliëse bezetting te (laten) beëindigen. Hiervoor moeten de werkelijke oorzaken van de opstand in al zijn vormen blootgelegd worden, in eerste instantie aan het Israëliëse publiek, daar zij de directe macht hebben om veranderingen te verwezenlijken. De media spelen hierin een cruciale rol, want geen enkel medium is zo geschikt om mensen en politici te mobiliseren.

Toch lijkt deze opstand vaak begrepen te worden in uiterst negatieve eigenschappen, ook doorheen onze dagelijkse media. De werkelijke oorzaken worden met de regelmaat van de klok 'verdoezeld', hetzij door gruwelijke beelden, details, fouten en het 'vergeten' te vermelden van context, hetzij door het overnemen van een discours met zijn categorisering, zijn stereotypen en onderliggende ideologie (gesteund op propaganda). Het tonen van de historische context, het politiek – sociaal – economisch kader is er vaak niet bij, wat het voor de consument bijna onmogelijk maakt om het nieuws ten volle te begrijpen.

De Creatie van een Beeld

Doorheen de media wordt een beeld gecreëerd van het conflict. Dit beeld staat niet los van de realiteit, maar schept allesbehalve de volledige versie van de werkelijkheid^{vi}. De complexiteit van het conflict wordt veelal vervangen door een simpelere versie. In de verslaggeving hanteert men categoriseringen om de realiteit in een 4 minuten durend beeldfragment of in een artikel aan de consument te serveren.

Om die enorm complexe realiteit ‘begrijpelijk’ te kunnen overbrengen in één artikel maakt men meestal ongewild gebruik van constructies van de realiteit: men toont de realiteit in een simpel kader. G. Lakoff beschrijft enkele van zulke constructies in zijn artikel “Metaphor and War”. Heel vaak gebruikt men ‘the fairy tale of the just war’^{vii}, wat een sterke simplificering is en vaak zelfs geheel in tegenstrijd is met de realiteit. Men bouwt de verslaggeving op aan de hand van categorisering van de verschillende partijen in een slachtoffer, een ‘bad guy’ en een held. De slechterik is een inherent slecht monster. Praten of onderhandelen met deze partij in het conflict is dan ook niet mogelijk. De held en het slachtoffer kunnen dezelfde partij zijn in het conflict.

Om dit ‘sprookje’ werkelijkheid te laten worden in hoofde van nieuwsconsumenten, hebben regeringen baat bij het creëren van een onmenselijke, inherent gewelddadige, irrationele, terroristische, fundamentalistische vijand... Het discours is dan ook gebaseerd op een serie dichotomieën zoals ‘goed versus kwaad’, ‘rechtvaardig versus onrechtvaardig’, ...:

“the construction of the enemy is accompanied by the construction of the identity of the self, clearly in an antagonistic relationship to the enemy’s identity. In this process not only the racial otherness of the enemy is emphasised, but the enemy is also considered to be a threat to ‘our own’ identity. In this fashion the enemy’s identity becomes a constitutive outside (Laclau 1990: 17), supporting the identity construction of the self.”^{viii}

In dit artikel bekijken we de beeldvorming rond de intifada en de betrokken partijen in twee Israëlische kranten (Ha’aretz en Jerusalem Post) en twee Amerikaanse kranten (New York Times en Washington Post). Ha’aretz is Israël ’s meest gerespecteerde krant en zou dus in principe ‘objectiever’ berichten dan de Jerusalem Post. Beide kranten verkopen niet alleen goed in het binnenland, zij hebben een ruime internationale afzetmarkt, o.a. door de Engelstalige versies op het Internet (sinds kort is de JP zelfs in het Frans te lezen op het Internet). Beide kranten duiken vaak op als bronnen voor sociale wetenschappers en misschien nog belangrijker voor de internationale media.

De Israëlische media is zeer goed georganiseerd en beschikt over veel middelen en niet onbelangrijk: de eventuele bewegingsvrijheid^{ix} om verslag te doen. Dit leidt ertoe dat de Israëlische media vaak als de ‘enige’ relatief betrouwbare en toegankelijke bron gezien wordt door verschillende Westerse journalisten.

De Amerikaanse kranten worden als kwaliteitskranten beschouwd. Artikels worden zelfs vaak integraal overgenomen door andere kranten. Dit zorgt er onder meer voor dat het belangrijkste en best werkende ‘propaganda-apparaat van de staat’, mee geïmporteerd wordt.^x De media zijn immers een zeer belangrijke peiler om een ideologie te dragen, om zodoende mensen ‘de feiten’ aan te reiken in een ideologisch beladen kader ...^{xi}. Toch worden deze feiten gepresenteerd alsof zij de werkelijkheid weergeven. De mythe van het ‘objectieve’ nieuws ligt hieraan deels ten grondslag. Door deze mythe lijken de ‘Westerse’ nieuwsprogramma’s, voor hun lokale consumenten, de waarheid in pacht te hebben. Enkel de ‘ander’ is onderhevig aan een dagelijkse portie propaganda.

Men moet zich bewust worden dat het nieuws slechts één van de vele mogelijke schaduwbeeldjes brengt van een enorm complexe maatschappelijke realiteit. Alleen al de gekozen bewoordingen van de journalist, hetzij bewust of onbewust, zijn subjectief. Ideologie, waarden, normen, ‘common sense’ ideeën zitten steeds vervlochten met de taal in elk artikel. Wij kijken als het ware mee naar het conflict door de woorden van de journalist. Die woorden dragen de kiemen van de macht in zich omdat zij kunnen bepalen hoe wij over het conflict zullen denken.

De Eerste Intifada

In 1987 zijn enkele opeenvolgende gebeurtenissen (de ontgoochelende Arabische top, een kolonist die een Palestijns schoolmeisje vermoordt en een auto-ongeluk met 7 Palestijnse doden) de directe aanleiding tot spontaan lokaal verzet tegen de Israëliische bezetter. De eerste intifada is geboren. “Het Arabische woord betekent letterlijk “van zich afschudden” en dat is dan ook de bedoeling: de Israëliische bezetting van zich afschudden.”^{xii} De tactieken van de eerste intifada zijn in principe niet-gewelddadig. Het protest komt tot uiting in stakingen, boycotten en andere vormen van burgerlijke ongehoorzaamheid.

Er zijn inbreuken op deze geweldloze ideologie van de eerste intifada. Het gooien van stenen naar Israëliische soldaten en kolonisten is hiervan het symbool bij uitstek geworden. Deze daden moeten veeleer symbolisch opgevat worden daar zij geen reële bedreiging betekenen voor de gigantische overmacht van het Israëliische leger (IDF). De kolonisten zijn in deze periode een veel voorkomend slachtoffer van de jonge Palestijnen gewapend met een katapult en stenen: “Settlers, who had no alternative but to use roads that went through or near Palestinian communities, became constant targets of Palestinian stone throwing.”^{xiii} De Palestijnen worden echter het zwaarst getroffen: de meeste (dodelijke) slachtoffers vallen aan hun zijde en toch blijven zij weerstand bieden tegen hun bezetter.

De eerste intifada is wijdverspreid, moeilijk te controleren en bestaat voornamelijk uit “confrontations between the civilian population at large and the Israeli army and border police within the urban centers.”^{xiv} De opstand wordt dus gedragen door de gehele Palestijnse bevolking en is gericht tegen hun bezetter en hun ‘onteigenaar’. Het is dus per definitie een nationale strijd.

De Tweede Intifada

Alhoewel er vele parallellen zijn met de eerste intifada, zijn er meer verschilpunten tussen de huidige intifada en zijn voorganger. De verschillen tussen beide vloeien voort uit de sterk veranderde politieke en diplomatieke contexten. Bij de eerste intifada was:

“The Israeli military (was) in full control of Palestinian population centres, and administered Palestinians’ daily lives under conditions of direct colonialism. The Uprising – a militant but essentially unarmed civil insurrection - put the Israeli military, and Israeli society at large, on notice that Palestine could no longer be governed by colonial rule.”^{xv}

De vertaling van de Oslo-akkoorden naar de realiteit vormt de context waarin de tweede intifada ontspringt. De Oslo-akkoorden zijn geen ‘vredesakkoorden’ en zijn ook nooit zo bedoeld. “Met Oslo wordt een kader uitgewerkt -, in het bijzonder Palestijnse interim autonomie – waarbinnen het conflict beheerst zou worden in afwachting van het moment waarop een echt vredesakkoord bereikt kon worden.”^{xvi} Deze akkoorden geven Palestijnse

autonomie in kleine versnipperde gebieden, hetgeen iets geheel anders is dan soevereiniteit. De kiemen van de huidige malaise moeten dan ook in dit akkoord gezocht worden. Of met de woorden van prominent sociaal wetenschapper E. Said:

“The portents of this disarray, however, were there from the 1993 start. Labour and Likud leaders alike made no secret of the fact that Oslo was designed to segregate the Palestinians in non-contiguous; economically unviable enclaves, surrounded by Israeli-controlled borders, with settlements and settlement roads punctuating and essentially violating the territories’ integrity, expropriations and house demolitions proceeding inexorably through the Rabin, Peres, Netanyahu and Barak administrations along with the expansion and multiplication of settlements (200 000 Israeli Jews added to Jerusalem, 200 000 more in Gaza and the West Bank), military occupation continuing and every tiny step taken toward Palestinian sovereignty – including agreements to withdraw in minuscule, agreed-upon phases – stymied, delayed, cancelled at Israel’s will.”^{xvii}

De Oslo-akkoorden betekenen voor de PA (Palestijnse Autoriteit) een zeer geringe uitvoerende macht, zij is steeds gebonden aan Israël, o.a. door de bantoestanisering, beperkte autonomie en de afhankelijkheid van Israël voor waterbeheer^{xviii} en elektriciteit. Tevens wordt de PA verantwoordelijk voor de veiligheid van *Israël*, wat onvermijdelijk moet leiden tot de ‘onderdrukking van het Palestijnse volk’. Het hoeft dan ook niet verwonderlijk te zijn dat de tweede intifada ook deels tegen Arafat en ‘zijn’ PA gericht was: “The al-Aqsa Intifada is an Intifada against Oslo and against the people who constructed it, not only Dennis Ross and Barak, but a small, irresponsible coterie of Palestinian officials.”^{xix}

De initiële ‘trigger’ is het beruchte en uitermate provocerende bezoek van Ariel Sharon, vergezeld door een slordige 1000 man sterke politiemacht, aan de al-Aqsa Moskee. Een grotere opeenstapeling van provocaties aan het Palestijnse adres kan men zich bijna niet voorstellen:

“Sharon is the very symbol of Israeli state terror and aggression, with a rich record of atrocities going back to 1953. Sharon’s announced purpose was to demonstrate “Jewish sovereignty” over the “al-Aqsa compound”(...)”^{xx}

Gezien de verschillende politieke en diplomatieke contexten waaruit de twee intifada’s zijn ontsproten, kunnen we ons ook aan een verschillend verloop tussen beide intifada’s verwachten.

De Anatomie van de Tweede Intifada

De veranderde geografie in de ‘Palestijnse gebieden’ is één van de oorzaken van de ‘militarisering’ van de tweede intifada. Waar de Palestijnse jongeren tijdens de eerste intifada hun woede uiten door stenen te slingeren naar de kolonisten, is dit nu niet meer mogelijk. De geografie die geschapen wordt tijdens de Oslo-akkoorden zorgt er immers voor dat het Israëlische leger de Palestijnse bevolking ‘snel en efficiënt’ kan opsluiten in bantoestans^{xxi}.

“By means of the new geography, the Israeli army can better confine the insurgency within specific locations and protect itself at secure strategic positions. This narrowed “battlefront” has also allowed the greater militarization of the clashes.”^{xxii}

De Israëlische kolonisten in Palestijns gebied worden echter niet alleen door de geografie beschermd. In tegenstelling tot de eerste intifada, krijgen de “settlers” volledige steun en nauwe samenwerking van de Israëlische regering en het IDF (Israeli Defense Force, het Israëlijs leger):

“In Addition, except possibly the case of Hebron, the past few years have seen a growing and conscious synergy between the army and the settlers – in contrast to their often conflict-ridden relationship before Oslo. The growth of permanent military garrisons at settlements with each new redeployment (all funded by US taxpayers) suggests the consolidation of this settler-army alliance.”^{xxiii}

Het sprookje van de burgerslachtoffers bij de kolonisten moet duidelijk aan de kaak gesteld worden. De kolonisten zijn zeker niet allen onschuldige slachtoffers. Vooreerst is er natuurlijk hun aanwezigheid, wat volstrekt illegaal is en de Palestijnen, zeer begrijpelijk, voor de borst stoot. De ‘settlers’ bezetten vaak de beste gronden op Palestijns gebied, hebben meer rechten en meer comfort dan de Palestijnen. Vaak zijn deze kolonies op de toppen van de heuvels gevestigd, wat naast een ‘veiligere’, goed verdedigbare positie ook een uiting van ‘superioriteit’ met zich meebrengt: ze kijken als het ware neer op de Palestijnen. Een belangrijker punt is echter dat de kolonisten niet altijd ongewapende en/of onschuldige slachtoffers zijn (zie verder). Ter verduidelijking stel ik hier dat er ook burgerslachtoffers vallen onder de kolonisten. Ik wens enkel een vaak voorkomend en ongenueanceerd beeld van de gewapende Palestijnse ‘terroristen’ tegenover de onschuldige Israëlische ‘settlers’ te nuanceren.

Doordat de wegen, de Palestijnse steden en de Israëlische kolonies volgens een militaire strategie zijn opgebouwd en de synergie tussen de kolonisten en het IDF op een hoogtepunt is, kan dit niet anders dan een weerslag hebben op de structuur en het verloop van de opstand:

“The second intifada has utilized violent methods more extensively than the first. The Palestinians’ use of firearms, especially against settlers and settlements near populated Palestinian communities, is perhaps one of the key differences between the uprisings.”^{xxiv}

Het katapulteren van stenen, als protest tegen de bezetting, wordt mede door de veranderde geografie en de sterke banden tussen ‘settlers’ en het IDF niet meer als een reële mogelijkheid gezien. De structuur van de tweede intifada verschilt dan ook sterk van zijn voorganger. Nogmaals is nuancering hier op zijn plaats: de ‘militarisering’ van de opstand sluit de ‘ongewapende opstand’ immers niet uit.

“During the first months, there was still a sense that multitudes were taking part in an uprising: thousands marched to the roadblocks, hundreds dared to clash with the soldiers. Meetings and rallies called for continuing the uprising and for developing it in forms of mass action.(...) At this point, very little remains of all this, and all are groaning under the weight of Israeli countermeasures (...) The Intifada is therefore now above all, a day – to – day struggle against suppression.”^{xxv}

Zeker in het begin zijn er dus nog betogingen en stakingen tegen de bezetting, maar ook in 2002 hebben we niet alleen massale stakingen gezien in Gaza, maar ook internationale steunbetogingen, ... Sommige van deze eerste betogingen zijn volledig ongewapend; soms zijn de ongewapende burgers vergezeld door gewapende Palestijnse ‘veiligheidsmensen’:

Saled J. (the Palestine Report) geeft hieromtrent de volgende mening:

“The participation of “armed” Palestinian elements in popular demonstrations and shootings at soldiers and settlers must end, even though we know that it occurs within a context of selfdefense. These shootings take place from a distance, and frankly speaking, are fruitless. (...) The participation of these elements are nothing more than symbolic, giving a false sense of safety and security. Instead they offer Israel the excuse to use tanks, Cobra helicopters and rockets to quell an uprising that is popular in essence.”^{xxvi}

De ‘militarisering’ van de tweede intifada heeft verschillende zeer belangrijke nevenwerkingen. Een van de gevolgen van de wapenopneming is dat de drempel voor Israël verlaagt om hard toe te slaan. Geweld ‘rechtvaardigt’ immers voor velen een gewelddadige reactie, het ‘oog om oog, tand om tand’-principe zit nog steeds diep ingeworteld bij de mensen. De realiteit bevestigt dit: Israël maakt gebruik van tanks, raketten en aanvalshelikopters om het Palestijnse volk te onderdrukken. Zij kan dit doen zonder al te diepgaande en vernietigende internationale kritiek. Ten tweede zien we dat de eerste intifada, door zijn ongewapende invulling, gemakkelijker de internationale steun en medeleven kan vergaren. Terwijl de tweede intifada gedoemd is te worstelen met de beeldvorming rond de opstand.

Intifada of Oorlog

De Tweede Intifada en Beeldvorming

De meeste media presenteren hun verslaggeving van een delicaat conflict in ‘evenwicht’, teneinde het geloof in de ‘objectiviteit’ van het nieuws te installeren of om op zijn minst de kritiek van éézijdigheid te vermijden. Een beeld van een Palestijns slachtoffer zal daarom steevast in ‘balans’ gebracht worden met een Israëliisch slachtoffer. Deze werkwijze komt deels door ‘tijdsgebrek’ in de meest ruime zin en is er hoofdzakelijk op gericht om kritiek te vermijden. In de praktijk heeft dit met ‘objectiviteit’ doorgaans weinig te maken:

“Attempts at “balance” are regularly observed in the coverage of funerals, particularly by the television news media. It is not unusual to see coverage of a Palestinian funeral immediately followed by coverage of an Israeli funeral. Although both are real events that tear apart the lives of grieving families, the reality is often that several other Palestinians were shot dead and tens injured on the same day that a single Israeli was killed.”^{xxvii}

De media geven een beeld mee van een gelijkopgaande strijd tussen beide partijen. Het verstoorde machtsevenwicht tussen beide partijen blijft buiten beeld. Dit verstoorde machtsevenwicht is echter cruciaal om de verslaggeving over het conflict enigszins te begrijpen. Dit ‘evenwicht’ in de verslaggeving versterkt het beeld alsof men te maken zou hebben met een traditionele oorlog tussen twee partijen: ‘Palestina’ versus Israël, islam versus jodendom, ‘terrorisme’ versus verdediging, ... Dit is natuurlijk een aanslag op de realiteit: de Palestijnen vormen geen reële dreiging voor het voortbestaan van de staat Israël. De Palestijnen hebben geen natie; zij hebben geen leger; zij hebben nagenoeg geen economie, ze hebben geen vrijheid... Het Palestijnse volk is al meer dan 35 jaar onderhevig aan de bezetting door Israël: ze zijn machteloos. In het Israëliisch – Palestijnse conflict zijn er geen twee gelijke partijen die in staat van oorlog zijn, we hebben een slachtoffer die in opstand komt tegen zijn bezetter. Wil de media zo ‘objectief’ mogelijk zijn, dan is het hun taak om de reële situatie te verslaan en niet uit gemakzucht toevlucht te nemen tot de momenteel populaire “one from each side” aanpak van de (televisie)media.

De ‘al-Aqsa Intifada’ en de Islam

De huidige intifada zal hoogstwaarschijnlijk de geschiedenis ingaan als de ‘al –Aqsa intifada’, naar het bezoek van Sharon aan het complex. Hiermee wordt de toon direct gezet. In tegenstelling tot de eerste intifada, krijgt de huidige meteen de stempel opgedrukt van het religieuze, *de islam*. De al-Aqsa moskee is namelijk één van de drie belangrijkste plaatsen in de islam en is tot op heden een zeer belangrijk religieus en onderwijskundig complex. De indruk wordt gewekt dat enkel het provocerende bezoek van de eerste minister Sharon aan de al-Aqsa Moskee de opstand doet uitbreken. De religie wordt gezien als de belangrijkste onderliggende oorzaak van het conflict. Als we ons nu bewust zijn van het discours rond de islam in de internationale media^{xxviii}, kan men meteen voorspellen dat dit voor de Palestijnen geen goede zaak kan zijn.

Het gevaar van het beschrijven van deze opstand als de al-Aqsa intifada zit hem in het ééndimensionale beeld van de intifada. De opstand lijkt hoofdzakelijk gevoed door religieuze motieven en zou uitgebroken zijn naar aanleiding van de islamitische heiligdommen. Het verdoezelt met andere woorden de (gelegitimeerde) nationalistische beweegredenen. Het typeren van de opstand als de al-Aqsa intifada moet begrepen worden in de “Huntingtonificatie” van het conflict: het jodendom tegen de islam, “the clash of civilizations”. Het verstoorde machtsverwicht tussen beide partijen lijkt verdwenen te zijn. Dit proces is zeer zeker niet vrijblijvend, maar toont ‘de ander’ als een enorme islamitische dreiging:

“Sharon is arguing that it is Arafat’s Palestinian terror, Islamic extremism, and Iran and Iraq that are disrupting the region.”^{xxix}; “ The Palestinians and their supporters in the Arab and Muslim countries (...) The Arabs try to utilize every opportunity, no matter what the topic to focus the debate on Israel’s ‘crimes’(...)Levy also links this to the events of September 11 (...): “At least for a few months the Muslims became the centre of attacks at international conferences”. He notes (...)’ they had to defend themselves against accusations that they were ‘enemies of humanity’,’ he says.”^{xxx}

Palestijnen, moslims of Arabieren worden steevast als de grote Islamitische dreiging afgebeeld in onze media. Dit komt tot stand door de permanente associatie van de islam met terrorisme, fundamentalisme et cetera. Dit beeld komt echter niet per toeval tevoorschijn in het Israëliësch – Palestijnse conflict. Het is noodzakelijk om het beeld van ‘de spontane uitbarsting van geweld’ verkocht te krijgen. De werkelijke oorzaken van het conflict blijven veilig weggeborgen voor het grote publiek. Het geweld wordt, vaak impliciet, toegeschreven aan het ‘moslim-zijn’. Opeens lijken de legitieme nationale beweegredenen van de Palestijnen heel ver weg. De stempel is gedrukt: de ‘fundamentalistische’, ‘terroristische’ en ‘inherent gewelddadige’ islam met zijn martelaren voert oorlog tegen het jodendom met zijn ‘superieure waarden’. (Bv. “Striving for true peace as a supreme Jewish value.”^{xxxi}) Dit zelfbeeld wordt vaak antagonistisch opgebouwd aan het vijandsbeeld. Het onrecht waarmee de Palestijnen sinds jaren te kampen hebben onder de Israëliësch bezetting verdwijnt weer uit beeld.

Verschillende ontwikkelingen in de realiteit lijken in eerste instantie te suggereren dat de al – Aqsa intifada wel degelijk een religieuze strijd zou zijn. Bewegingen als Hamas en de Islamitische Jihad steunen namelijk op een fundamentalistische religieuze ideologie. Toch moet er mijns inziens op gewezen worden dat de intifada per definitie een nationale strijd is. Het is een verzet tegen hun bezetting door een koloniale supermacht en zijn bondgenoten. Het Palestijnse volk wenst, zeer begrijpelijk, de bezetting te beëindigen:

“Het is de uitdrukking van een veel grotere frustratie over de algemene politieke toestand na de mislukking van het vredesproces dat in Oslo met zoveel beloften gestart was. Die uitbarsting hadden wij al heel lang verwacht. We wisten alleen niet wanneer de vonk in het kruitvat zou slaan.”^{xxxii}

“The Intifada broke out because the Palestinian public was tired of this situation of occupation that adopts other names, which are userfriendly for 21st century Westerners. But because the Israeli public does not see the occupation, it perceives the uprising as a unilateral and unjustifiable act of aggression, rather than an act of resistance, of a type that has repeatedly taken place throughout human history.”^{xxxiii}

Religie kan hier dan ook slechts als een mobiliserende factor gezien worden. Religie wordt namelijk aantrekkelijker naarmate het echte leven ondraaglijker wordt. Het wordt als het ware een toevluchtsoord. Bij de Palestijnse bevolking is dit niet anders. Prof. El Malik stelt: “Het fundamentalisme schijnt vooral in echt uitzichtloze tijden aantrekkelijk te worden.”^{xxxiv} De religie is hier hoogstens een middel om een nationalistisch doel te bereiken: een soevereine Palestijnse staat. De Palestijnen verwijzen dan ook naar de huidige intifada als de “intifada voor de onafhankelijkheid”. Ludo Abicht verwoordt het als volgt:

“Op vrijdag 10 november 2000 zitten we namelijk al in de zevende week van de tweede volksofstand die intussen door alle Palestijnen de intifada van de Onafhankelijkheid genoemd wordt, met een enigszins uitdagende verwijzing naar de joods-Israëlische Onafhankelijkheidsoorlog van 1948-1949.”^{xxxv}

Dr. Majed Nassar staat achter volgende stelling:

“The role of the media in altering reality during both Intifadas has served to mask the primary purpose of Intifada, namely the struggle toward **freedom from Israeli occupation.**”^{xxxvi}

Palestijnen zijn Arabieren

Het typeren van de Palestijnen als Arabieren (of zelfs dieren) moet ook in deze context gezien worden. Een overduidelijk en constant gebruikt concept in deze context is de ‘Israeli Arab’:

*“The bill would have prevented **Israeli Arabs** (...)”^{xxxvii}; “Inquiry on **Arab Israeli riots** starts(...)The clashes between **Israeli citizens, both Arabs and Jews**, (...)”^{xxxviii} “bringing us **venomous snakes (the Palestinians)** and strengthening their hand.”^{xxxix};*

De ‘Israeli Arab’ is natuurlijk een Palestijnse Israëli^{xl}. Door de ‘ander’ te categoriseren als een ‘Arabier’ verdwijnt het onrecht uit het beeld, namelijk dat zij nog steeds leven in hun geboorteland ‘Palestina’, wat nu Israël is geworden. De keuze om de ander te bestempelen als Arabier of Palestijn is met ander woorden niet vrijblijvend: het is een ethisch – morele keuze met verregaande gevolgen in de realiteit. Immers men ontnemt de Palestijnse burger zijn nationale rechten door hem uitsluitend te categoriseren als een ‘Arabier’: dit heeft namelijk als gevolg dat er niet meer gepraat en gedacht wordt over het Palestijnse volk. Zo kan het Palestijnse volk ook geen aanstalten meer maken op hun rechten:

Bij deze categorisering moet men steeds bewust zijn van de achterliggende mythe: “de Arabieren hebben 22 landen, waarom willen zij het enige joodse land hebben?” Volgens deze mythe is de Palestijnse nationaliteit onbestaand of op zijn minst onterecht. Zo worden zij ‘Arabieren’ en volgens de interne logica eisen zij dus onterecht het Israëlijsche land op. Dit is echter een aanslag op de realiteit! Voormalig Palestina (het huidige Israël en de bezette gebieden) was één provincie onder het Ottomaanse bestuur en onder het Britse Mandaat. De stakingen in 1930, 18 jaar voor het ontstaan van de staat Israël, waren uitingen van een Palestijns nationalisme. Deze mythe doet echter meer: het verdoezelt de verschillen tussen de Arabische landen onderling en hun vaak problematische relatie met het Palestijnse volk. Deze landen waren bijvoorbeeld de Palestijnse vluchtelingen liever kwijt dan rijk, denk maar Libanon en Jordanië. In de verschillende kranten zien we toch vaak dat de Palestijnen beschreven worden aan de hand van het concept Arabier. Het concept Arabier wordt dan weer geassocieerd met de islam.

“(…) and the threat of greater Arab violence.”^{xxii}; “(…) to use the Israeli –Arab dispute (…)”^{xxiii}; “(Shas Rabbijn Ovadia Yosef over Barak) (…) who is selling out everything to the Arabs just to keep his seat.(…).”^{xxiii} ; “the Arab-Israeli conflict is deepseated and almost intractable”^{xxiv}; “ All the suicides and would-be suicides have been Muslim, and most have been unmarried, but their ages and levels of education vary.”^{xxv} “ the Islamic fundamentalist movement(…).”^{xxvi}; “(…) Nobody expected the Arab Violence. (…) the volcanic explosion within the Arab sector.”^{xxvii}

Het concept ‘Arabier’ wordt bij de gemiddelde nieuwsconsument meteen gelinkt met de islamitische godsdienst. De islam beschouwt men als gewelddadig en extreem gevaarlijk, men vergelijkt de opstand hier zelfs met “een vulkanische explosie”. De artikelen in de kranten ondersteunen vaak dit beeld, maar ook een hele resem ‘wetenschappelijke’ boeken zijn aan dit onderwerp gewijd. De verwijzing naar de religie is een zeer handige strategisch politieke zet: zo worden ‘zij’ de schuldigen van het conflict: het zit hem in hun religie.

De mythe van de ‘grote islamitische dreiging’ moet constant nieuw leven ingeblazen worden. Dit gebeurt tegen de realiteit in: Israël is de grootste militaire supermacht van de regio en Israël wordt dan nog eens volop gesteund door de grootste macht in deze wereld. De Arabische buurlanden en ‘de islam’ vormen geen werkelijke bedreiging op het voortbestaan van Israël. Landen zoals Egypte (Vredesakkoorden met Israël, afhankelijk van de V.S. voor financiële steun), Jordanië (Vredesakkoorden met Israël, handelsrelaties, ...), Syrië (na de val van de Sovjetunie, volkomen verouderde militaire infrastructuur) en Libanon (volledig afhankelijk van Syrië) zijn niet bij machte om een werkelijke partij te vormen voor de Israëlijsch – Amerikaanse alliantie met zijn militaire superioriteit.

De islamitische eenheid die noodzakelijk zou zijn om een eventuele dreiging te vormen voor het voortbestaan van Israël is in de realiteit zeer ver te zoeken. Zoals de geschiedenis ons leert, hebben de Arabische landen de Palestijnen dan ook maar al te vaak lippendienst bewezen, meestal uit ‘nationaal’ belang. Wil men deze mythe toch geloofwaardig maken, tegen de realiteit in, dan moet men deze natuurlijk op regelmatige tijdstippen voeden.

“Van Dijk points out that one means of increasing the appearance of truth in news is to resort to evidence from other reliable sources (authorities, respectable people, professionals)”^{xxviii}. Dit mechanisme is hier ook aanwezig, het is immers zeer belangrijk dat de link tussen de Palestijnse groeperingen, hun ‘islamitische en Arabische broeders’ en de grote dreiging geloofwaardig blijft.

“The Mossad and Shin Bet delegates stressed that the Islamic terror groups are exploiting the current lull in order to gather strength and attain firearms from Arab states and other sources.”^{xlix}; “After U.S. President George W. Bush’s state of the Union speech last week, in which he labelled the Iranian regime a member of what he called “an axis of evil” because of its support for the terrorist organizations like Hezbollah and Hamas, and its effort to develop weapons of mass destruction.”^l;

“PM: Irak, Iran and Syria backing Palestinian Terror. Prime Minister Ariel Sharon said Thursday morning that the Palestinian Authority was responsible for the recent wave of terror attacks and that Iraq, Iran and Syria were supporting terror.”^{li} “Shin Bet chief Dichter warns of imminent terror wave (...) He also said The Shin Bet had warnings of an additional 60 planned suicide bombings.”^{lii}

Het ‘islamitische gevaar’ wordt leven ingeblazen en beïnvloedt het denken over de realiteit. De werkelijke oorzaken van de Palestijnse opstand worden zo professioneel weggewerkt, het ‘gevaar’ wordt als het reële vertrekpunt beschouwd om het conflict te benaderen:

“The transition from a peace process to an armed conflict with the Palestinians has had its impact on the way Israel sees the next war (...) The result could be Syrian Scuds launched into the Israeli home front, either with or without Iraqi help, and with Palestinian involvement in the conflict in order to increase the number of casualties.”^{liii}

De Arabische landen lijken dus een reële dreiging te vormen voor Israël, de Palestijnen zijn echter ‘de gruwelijkste vijand’ als we dit citaat mogen geloven: *“With Palestinian involvement in the conflict in order to increase the number of casualties”*. Met de dreigende oorlogstaal van de V.S aan Irak, duikt Saddam Hoessein in de Israëlische media terug op als de bondgenoot van de Palestijnen. Samen vormen zij en andere Arabische landen de ‘grote Arabische bedreiging’ voor de staat Israël. Hier zien we een subtiel verschil tussen het ‘linkse’ Ha’aretz en het ‘rechtse’ Jerusalem Post. De Jerusalem Post stelt het volgende citaat centraal in het artikel *“Saddam threatens ‘victory over Israel with the Palestinians’* (8 augustus 2002):

“Iraqi President Saddam Hussein threatened Thursday he would one day celebrate a victory over Israel with the Palestinians, media reports said.(...) a force of civilians that Saddam set up in 2000 with the aim of driving the Israelis out of Jerusalem and supporting the Palestinian uprising.”^{liv}

Bij de krant Ha’aretz vinden we in het artikel *“Iraq’s Saddam Hussein says not frightened by U.S. threat”*(8 augustus 2002), dat handelt over dezelfde toespraak, dit citaat helemaal niet terug. Meer nog op 5 augustus 2002 wijdt men een artikel aan het ‘ontkennen’ van de inmiddels populaire vergelijking tussen ‘Arafat en Saddam’. Deze vergelijking heeft sterk aan belang gewonnen na het vacuüm dat ontstond door de ‘verdwijning’ van Bin Laden uit het V.S. –discours liet. Al is er volgens dezelfde journalist:

“(...) plenty of evidence in the archives proving the similarity of the two. And for those who don’t remember the pictures of the “butcher of Baghdad” in Arafat’s arms, along comes the news report of an Iraqi plot to equip Arafat’s soldiers with biological weapons.”^{lv}

... toch kan men, volgens deze journalist, de claim niet leggen dat Arafat en Saddam elkaars gelijken zijn:

“There is no greater lie than the claim of the similarity between Arafat and Saddam, and the propagandists who are spreading the lie know it.”^{lvi}

Het ligt in de lijn der verwachtingen dat een krant met een faam zoals Ha'aretz veel subtielere methoden zal gebruiken dan de Jerusalem Post. Hoewel dit Ha'aretz-artikel een zeer kritische toon in zich lijkt te dragen, zien we bij nader onderzoek een mooi afleidingsmanoeuvre. De gelijkenis tussen Arafat en Saddam wordt onderuit gehaald maar het beeld van de PA en Irak als trouwe bondgenoten blijft overeind. De mythe van 'het grote Arabische gevaar' blijft overeind:

"Iraq uses dollars to pay of families of suicide bombers. (...) Even if Bush Jr. finishes what his father didn't, some other Arab or extremist Muslim zealot (Iran for example) will take Saddam's place as the hero in the mosques of Nablus and on the banks of Gaza."^{bvii}

Even recapituleren: in het eerste citaat roept de journalist het beeld op van de grote gelijkenis tussen Arafat en Saddam (*plenty of evidence in the archives proving the similarity of the two.*). Daarna stelt hij dat er geen grotere leugen bestaat dan die gelijkenissen, waarvan er nochtans genoeg bewijzen zijn. Tot slot doet hij het statement dat het Palestijnse volk uiteindelijk toch een Arabische en extremistische Moslim zal volgen. Met andere woorden vloeit het probleem niet voort uit de persoon van Saddam Hoessein, noch van Arafat, maar uit de Islam, de Arabieren.

Het verwijzen naar de ander als een Arabier met alle connotaties als gevolg, is niet alleen eigen aan het rechtse Likud, maar ook de linkse flank ontsnapt er niet aan. Toenmalig premier E. Barak toont hier hoe je de spelregels van het discours toepast:

"Israel strives for peace but a peace that will be reached around the negotiating table rather than through (the imposition) of the will of one side on the other or through a kind of international (coercion). (...) Unfortunately we do hear different signals from the Arab side"^{bviii}

We moeten er nogmaals op wijzen dat als Barak het heeft over de 'Arabische' zijde, hij een metonym gebruikt waarmee hij de Palestijnen typeert als Arabieren. Arabieren en 'de' islam worden in de Westerse media steeds benaderd aan de hand van hoofdzakelijk negatieve kenmerken (fundamentalisme, terrorisme, niet-democratisch, achterlijk). Dit citaat vormt hier geen uitzondering op: Israël is vredelievend en wil dit bereiken via diplomatieke middelen, de 'Arabieren' zouden geen vrede willen. Hierdoor ontkent de toenmalige premier niet alleen de politieke doeleinden van de Palestijnen als een volk met rechten^{lix}, hij suggereert dat de Arabieren het conflict steeds willen verderzetten: de Arabieren willen niet wat de Israëli's willen, namelijk de diplomatieke weg naar de vrede. Men kan dit enkel 'begrijpen' als men vooronderstelt dat Arabieren 'inherent gewelddadig' zijn, maar zeg nu zelf: welke burger wil in normale omstandigheden nu geen vrede?

Deze stigmatisering van 'de ander' als een Arabier leeft blijkbaar ook sterk onder een deel van de Israëli'sche bevolking:

"A few meters down the road angry protesters gathered shouting, "Death to the Arabs." A group of men at one point decided to take revenge on the Arab workers at a building site across the street. Police stopped them (...) " We don't want them in Israel. Why are they (the police) pushing us away? The Arabs kill us, why can't we do to them what they do to us?" (...) "^{lx} *" "Death to the Arabs" (...) " You see the Arab beggar sitting there? The police are protecting him so we can't lynch him. Let me go over there and I'll show them that we can do to them what they are doing to us."*^{lxi}

Het concept wordt niet alleen gebruikt om 'de ander' te stigmatiseren. Het verklaart de Palestijnse nationaliteit als onbestaande of onterecht. De achterliggende redenering gaat als volgt: als de Palestijnse nationaliteit onbestaande zou zijn of onterecht, dan is de stap klein voor Israël om de Palestijnen hun recht op hun land en vrijheid te ontzeggen. Het wordt dan

namelijk 'Israëliisch grondgebied'. Zij zijn Arabieren en moeten maar onderdak vinden in de Arabische landen. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat veel gelauwerde, corrupte boeken gewijd zijn aan het ontkennen van de nationale rechten van de Palestijnen (denk maar aan het veel gelezen boek van Joan Peters' "From Time Immemorial"^{lxii}).

Intifada versus Jihad

Arabieren worden, in de Westerse populaire media, steeds verondersteld een jihad, een heilige oorlog^{lxiii} te voeren. Arabieren worden stevast begrepen als 'Islamieten' door de modale nieuwsconsument. Het is dan ook niet verwonderlijk als de opstand beschreven wordt als 'Arabisch' en 'dus' 'islamitisch' geweld. De link naar de Jihad poept spontaan op bij de nieuwsconsument. In tegenstelling tot Israël die steeds gepresenteerd wordt als een joodse, democratische natie en dus een vertrouwde, 'normale' natie zoals 'wij', worden de Palestijnen gezien als inherent 'gewelddadig', 'fundamentalistisch' en 'terroristisch'. In het volgende citaat komt dit, zij het erg subtiel, tot uiting:

"(...)the Israeli Arab riots in October 2000 to exercise restraint.(...) to the special anti-terror unit against Arab rioters in Nazareth an Ummel-Fahm."^{lxiv}

Israël staat synoniem voor anti-terreur (wie kan daar problemen mee hebben?), de 'Arabieren' staan synoniem voor onruststokers. De Westerse media benaderen het concept 'Arabier' op eenzelfde wijze (invoering van de Sharia, onderdrukking van islamvrouwen, islamfundamentalisme en terrorisme). Ook premier Ehud Barak bezondigt zich aan deze conceptuele invulling:

"(...) I can just say that this is not the way. And we really do expect the governments and the free world to make up their mind whether a Jihad or a negotiated agreement is the way to solve the conflict in this generation."^{lxv}

Bij het vervangen van het concept Intifada door 'Jihad' legt Barak een zeer duidelijke relatie tussen het 'Palestijns geweld' en de islam: want de Intifada is eigenlijk een 'Jihad'. Zo wordt de Intifada voorgesteld als een strijd, die vooreerst religieuze doeleinden voor ogen zou hebben in plaats van politieke, sociale, economische en nationalistische doeleinden.^{lxvi} Dit staat in schril contrast met het zelfbeeld van de 'ons' groep: "the governments and the free world".

De verslaggeving over de activiteiten van religieuze groeperingen aan Palestijnse zijde versterken de indruk dat het zou gaan om een 'heilige oorlog', gevoed door religieuze motieven. Groepen als Hamas en Islamitische Jihad, met hun extreem gedachtegoed rond het conflict, worden in het Israëliische discours gebruikt om de legitieme nationale eisen van de Palestijnse bevolking te kelderden. Ook al zijn vele acties die Hamas en Islamitische Jihad uitvoeren illegaal en hoogst immoreel, dit kan en mag nooit als een argument dienen om het gehele Palestijnse volk hun rechten te ontnemen.

Het is net door de Israëliische bezettingspolitiek dat deze groeperingen voeten in de Palestijnse grond hebben. Zij hebben de leemtes van de PA ingevuld. Dit is één van hun belangrijkste basissen voor hun steun bij de Palestijnse bevolking. De beperkte realisaties van de Palestijnse guerrilla acties is een tweede basis. De belangrijkste voedingsbodem voor fundamentalistische organisaties als Hamas en Islamitische Jihad is echter de bezettingspolitiek en later het indirecte bestuur via de Oslo-akkoorden. Israël gaat dus zeker niet vrijuit .

De media en het spiegelbeeld van de al-Aqsa Intifada

"(...) This is a new beginning and a new effort, and we cannot allow ourselves to grow fatigued in the struggle for peace," Peres said. "After a year of intifada that achieved nothing, the time has come for both sides to try and reach an agreement to end the violence." ^{lxvii}

De Israëlische regering voert een strijd voor de vrede (wat tanks, gevechtshelikopters, grondtroepen, scherpschutters, raketten en F-16 vliegtuigen hiertoe bijdragen, is mij nog altijd een raadsel). De vrede is natuurlijk het lovenswaardige streefdoel bij uitstek, maar het venijn zit dieper. De combinatie van beide geciteerde zinnen toont de ware aard van het beestje: *WIJ* (Israël) moeten blijven vechten voor de vrede, we mogen niet moe worden. *Wij* mogen niet zijn zoals de Palestijnen en hun 'intifada' (denk erbij 'van geweld'), want daar bereik je niets mee: *"After a year of intifada that achieved nothing.(...)"*.

Aangezien *wij* strijden voor de vrede, voorziet men *"for both sides to try and reach an agreement to end the violence."* met een geheel andere betekenis, namelijk dat de Palestijnen nu maar eens vrede moeten willen en het werkelijk uitvoeren. Israël strijd immers altijd voor *de* vrede.

President Bush zit op dezelfde lijn, denk maar aan de lijst van voorwaarden aan het Palestijnse adres in zijn langverwachte toespraak. De bezetter blijft echter buiten schot. Bush stelt het in een artikel van de New York Times als volgt: *"I think the enemies of peace try to send signals, try to derail peace and try to discourage us."* ^{lxviii} Alsof de Palestijnen geen normale mensen zijn die een volwaardige vrede willen. In dit artikel verwijst 'the enemies of peace' overduidelijk naar de Palestijnen die een aanslag gepleegd hebben ten tijde van de gesprekken met de Arabische leiders (uitgezonderd Palestijnse leiders).

Meer algemeen verwijst zijn uitspraak naar de Palestijnse bevolking in zijn geheel. Dit wordt zeker duidelijk door het gebruik van 'us'. Dit 'ons' verwijst in eerste instantie naar de Arabische partners en de V.S. In tweede instantie wordt ook Israël in die 'us' begrepen, aangezien zij bondgenoot en vriend is van de V.S.. De Palestijnen worden buitengesloten, aangezien zij niet betrokken worden bij de besprekingen (over hun toekomst). Dit laatste omdat ze 'inherent gewelddadig' en 'terroristisch' zouden zijn, 'de soort van vijand waarmee je niet spreekt'. Door dit gebruik van 'ons' en de 'ander' trekt men een proces van exclusie op gang. Om dit proces te ondersteunen is het van het grootste belang om *de* feiten in dit kader te brengen. Dr.Majed Nassar kaart dit ook aan:

"The Zionist – controlled media does its best to conceal the true nature of the Palestinian resistance. For example, German TV, the BBC, and Euronews broadcast the news about the attack on a military convoy escorting settlers in Gaza by stating, " Palestinian Gunmen shot at an Israeli bus, killing three, among them a women." No one bothered to mention the fact that it was a military convoy escorting settlers in Gaza." ^{lxix}

Zo wordt een beeld gecreëerd van de Palestijnse opstand als spontaan 'zinloos, gruwelijk, terroristisch en Arabisch geweld' terwijl de Israëli's zouden strijden voor de vrede. De Israëlische regering, de V.S. en deze keer zelfs de Arabische landen, worden betrokken bij de diplomatieke onderhandelingen om 'vrede' na te streven. De Palestijnen antwoorden met 'geweld'. De 'er is geen partner voor vrede'-mythe duikt weer in subtiele vorm op. De realiteit is ver weg: de Palestijnen zijn niet langer het slachtoffer dat in opstand is tegen zijn bezetter, maar de ultieme bedreiging. Israël heeft de slachtofferrol immers gereserveerd. ^{lxx} De

Israëlische burgers en de Israëlische regering zijn echter in het huidige conflict niet het onmachtige slachtoffer: zij kunnen een einde maken aan het geweld, zowel tegen de Palestijnen als tegen de Israëli's. Zoals een spandoek aan het hoofdkwartier van de PA het zo kernachtig verwoord: "It's the occupation, stupid!"

Niet alleen de dagelijkse verslaggeving toont dit beeld, er ontstaat ook een aanbod van fictie – literatuur die hetzelfde beeld in zich draagt. De al-Aqsa intifada vormt de achtergrond voor het boek 'Halakim Enoshiyim' wat 'menselijke stukken' betekent. De zeer lovende recensies over dit fictieboek van mevrouw Castel-bloom maken dit een typevoorbeeld:

"Since its publication in mid-March, "Human Parts" has earned accolades from Israeli critics. The newspaper Ha'aretz profiled Ms. Castel-Bloom on the cover of its magazine section beneath the headline, "My Private Intifada." The nation's largest daily, Yediot Ahronot, praised the book as "a credible, troubling, linguistically accurate representation of the maelstrom.(...) Plaudits, in and of themselves, are hardly new to Ms. Castel-Bloom. She won several major awards and fellowships for her earlier books, and her best-known, "Dolly City," has been published in eight foreign editions, from England to Greece to China. The French newspaper Le Monde has likened her to Kafka." lxxi

Een ophemelende recensie in de internationale pers doet de kans op een bestseller enorm toenemen. Is dit het geval, dan is de kans reëel dat dit de kijk van velen op het conflict (mede) zal bepalen. De titel is reeds problematisch: de intifada staat gelijk aan zelfmoordaanslagen op onschuldige Israëlische burgers en niet met een strijd tegen een onderdrukker. Dit blijkt onder meer zeer duidelijk uit haar motivatie om het boek te schrijven:

"She entitled the book "Halakim Enoshiyim," or "Human Parts,"(...) She tried at first to ignore it (de intifada). Then, in mid-October of 2000, two Israeli soldiers were lynched in a Palestinian Authority police station in Ramallah and their remains paraded through the streets. "After that," Ms. Castel-Bloom said, "I thought it was immoral to ignore the intifada." lxxii

Niet de jarenlange bezetting met de racistische wetgeving, gewelddadige en dodelijke onderdrukking, landinbeslagname, deportaties en foltering van de Palestijnen worden gezien als immoreel. De grondredenen van het uitbreken van de intifada vindt de schrijfster blijkaar niet immoreel genoeg om er een boek aan te wijden. Het is het 'Palestijns geweld' dat immoreel is, niet het 'Israëliisch geweld'. De inkadering door de journalist van de New York Times ademt dezelfde sfeer uit:

"Ms. Castel-Bloom's tutorial offered a case of life imitating art imitating life, for she is not only a mother made fearful by the ceaseless Palestinian terrorism but also an author who has just produced the first Israeli novel to chronicle life amid the 20-month-old Palestinian uprising, the Al Aksa Intifada." lxxiii

Israël verdedigt, de Palestijnen vallen aan

De Palestijnen blijven de 'schuldigen' in het discours rond het conflict: De Palestijnen vallen aan, de Israëli's vergelden die acties. Israël wordt als het onschuldige slachtoffer gezien:

"Israel is generally portrayed by the U.S. mass media as the victim of terrorism, a characterization that is in part correct. Its own role as a major perpetrator of state terrorism is consistently downplayed or ignored, in accordance with the general principle, discussed earlier, that violence employed by ourselves or by our friends is excluded from the category of terrorism, by definition." lxxiv

Volledig in lijn met ‘the fairy tale of a just war’ worden ook hier een ‘the good guy’ en ‘te bad guy’ ten tonele gevoerd . In dit licht is het duidelijk wie de schuldige is: het concept ‘retaliation’ wijst op een defensieve actie als antwoord op een agressie van iemand ‘anders’, meer bepaald de Palestijnen.

“(…) continuing wave of suicide bombings and Israeli reprisals (…)”^{lxxv} “The Israeli raid and Mr. Sharon’s announcement came after three major attacks on Israelis last week, (…)”^{lxxvi} “The violence came at the end of a bloody week in Israel and the West Bank in which dozens of Israelis were killed or seriously wounded in Palestinians suicide attacks and a number of Palestinians were killed in retaliatory operations by the Israeli military.”^{lxxvii} “Israel has a right to defend itself”^{lxxviii}; “Palestinian Attacks and Israeli reprisals are picking up – and a new leap in the scale of bloodshed may be imminent.”^{lxxix}

Dat dit geen alleenstaande gevallen zijn, blijkt uit het rapport van FAIR (Fairness & Accuracy in Reporting.): “ The network news shows have characterized Israeli violence as “retaliation” almost nine times more often than Palestinian violence. (…)”^{lxxx}

De Israëlische ‘Settlers’ worden in de slachtofferrol geportretteerd doorheen in de media. Het geweld van het Israëlisch leger (IDF) en van de bewapende settlers wordt in de media vaak niet getoond:

“The widespread outbreak of Israeli violence – ironically during a time where the phrase “Palestinian violence” had been a media mantra – was all but completely ignored by the media. One Palestinian journalist noted that this was largely because no footage existed of the Israeli violence, for consumption by the image-oriented television news.”^{lxxxii}

De Israëlische ‘settlers’, bijgestaan door het IDF zijn echter niet zo onschuldig als de media laat vermoeden:

“The al-Aqsa intifada has witnessed a sharp increase in settler violence against Palestinian lives and properties. Testimonies indicate that often the same settlers are involved in attacks throughout the West Bank. The same faces appear in Hebron, Nablus or Beit El, pointing at some degree of organization and coordination of all the attacks. Furthermore, during the al-Aqsa Intifada, attacks often occur in full sight of the Israeli army – sometimes even under its protection or with its participation-(…) However, as an army of occupation, it is the duty of the Israeli army to protect all civilians under its control, including Palestinians.”^{lxxxii}

Als het Israëlisch geweld dan toch vermeld wordt, gebruikt men eufemistisch bewoordingen:

“The Israelis say the Army is busy “uprooting terrorist networks” among the Palestinians,(…)”^{lxxxiii} “(…) was charged with accidentally killing a Palestinian boy,(…) while chasing a group of children who had been throwing stones.”^{lxxxiv}; “The IDF incursions,…”^{lxxxv};“(…) the missile strike “was intended to send a very clear signal.”^{lxxxvi}

In zijn artikel “Palestinian ‘terrorists’, Jewish ‘vigilantes’” haalt Parry een zeer markant voorbeeld aan:

“For days, Israelis have been holding their collective breath waiting for a reprisal attack after a drive-by shooting, presumably the work of Jewish *vigilantes*, that killed three Palestinians, including a 3-month-old boy.” (From Sharon Boomed by Fellow Rightists Who Say he’s too Soft;” by Clyde Haberman, the New York Times 23 juli 2001)^{lxxxvii}

Deze aanslag op Palestijnse burgers, waaronder één baby, worden goedgepraat door de (mogelijke) daders te typeren als ‘*vigilantes*’. Op die manier wordt de aanslag een ‘rechtvaardige’ daad. Vigilante betekent immers in het algemeen: “a self-appointed doer of Justice”, een soort burgerwacht. Als de dader een Palestijn geweest was, dan zou de term ‘vigilante’ bijna instinctief worden vervangen door ‘terrorist’. Dit zou zelfs het geval zijn als de Palestijn zich op eigen grondgebied zou bevinden, dit in tegenstelling tot de Israëlische *vigilantes* die zich op Palestijns grondgebied bevinden. Zo lijkt het voor de nieuwsconsument alsof *enkel* de Palestijnen ‘gewelddadige’, ‘onmenselijke’ en ‘terroristische’ acties plegen, terwijl Israël het onschuldige slachtoffer is, dat zich probeert te verdedigen:

“On the other side, the Palestinians are continuing with acts of terror and indiscriminate shooting, including at the neighbourhood of Gilo in Jerusalem.”^{lxxxviii}; “One streetwalker, identifying herself only as Nomi, said she had offered her services to one of the terrorists, who said, “I’m not here to have fun, I’m here to die,” ignoring her offer. Only when she heard the explosion, minutes later, did she realise he was serious she said.”^{lxxxix}; “Mr. Ben Elezzer said attacks against Israelis “have obliged us to build a continuous obstacle to stop the infiltration of terrorists into Israel.”^{xc}; “But it is above all, a Palestinian terrorist act perpetrated against a clearly civilian target.”^{xcii}; “The horrible thing that we see here is a continuation of Palestinian terror, and against this terror we must fight and struggle, and we will do.”^{xciii}; “the 69th Palestinian suicide bombing in 21 months”^{xciv}; “The latest acts of terrorism including a sickening suicide bombing at the onset of Passover, unquestionably justified a defensive response.”^{xcv} “More than two weeks after Israel launched its military invasion of Palestinian towns on the West Bank, innocent Israelis are still dying in suicide bombings.”^{xci}

Zelfs na een gewelddadige militaire invasie van Israël in Palestijns gebied, zijn er nog steeds aanslagen in Israël. Dit kan enkel maar verbazen als men niet inziet dat het net de bezetting is van Palestijns gebied en de bevolking die tot terrorisme leidt. Dit beeld blijft te vaak achterwege in de onderzochte kranten. De intifada wordt steevast gelijkgesteld aan immoreel geweld. Israël zou zich slechts proberen te verdedigen.

Israël versus Islamfundamentalisme en -Terrorisme

De magische toverwoorden om de ander volledig te demoniseren zijn hier alweer ‘terrorisme’, ‘zelfmoordaanslagen’ en ‘islam fundamentalisme’: de ‘angst’ van de Westerse wereld.

“ “Palestinian terrorists,” said David Baker, a spokesman for Prime Minister Ariel Sharon, “seem to have an insatiable appetite for spilling Israeli blood and will do so at every opportunity.”^{xcvi} “Prime Minister Ariel Sharon of Israel regards Mr. Arafat as the central terrorist mastermind, and his Palestinian Authority has been losing credibility among Palestinians for corruption, inefficiency and a failure to stand up to Israeli military incursions.”^{xcvii}; “The refusal of Muslim states, particularly those in the Arab Middle East, to separate themselves from the suicide bombers demonstrates the magnitude of the challenge faced by the United States in combating international terrorism. (...) but they are unwilling to renounce either terrorism itself or the extremist Islamic ideology that underlies it.”^{xcviii}

De link met Bin Laden en zijn Al-Qaeda kan natuurlijk niet uitblijven na 11 september. Net zoals Bin Laden, zou Arafat zijn Jihad voeren. Arafat wordt in het Israëlische discours de demon die zijn volk leidt in het terrorisme^{xcix}. Sinds die verschrikkelijke aanslagen is Israël samen met de V.S. betrokken in een “war against terrorism”. Zoals de Israëlische minister voor publieke veiligheid het stelt:

“Arafat is of course no different than Bin Laden. The PLO and the Palestinian Authority is equal to the Al Qaeda.”^c; “THE HORRIFIC terrorist attacks by Palestinian extremists against Israelis over the weekend (...)”^{ci}; “At the same time, he knows that many people in the Gaza strip and West bank were charmed by Osama bin Laden’s diatribe on behalf of the Palestinians this week. Several of the Palestinian organizations engaged in the continuing uprising against Israel share Osama bin Laden’s ideology and his terrorist methods – and they increasingly pose a threat to Mr Arafat’s hold on power.”^{cii}; “They includes Hezbollah, of course, but also Palestinian groups like fatah faction headed by Munir al-Makdash, and the Al Ansar Corps, affiliated with Osama bin Laden.(...)plotted to blow up the Azrieli towers in Tel Aviv in a suicide attack.”^{ciii}

‘Terrorisme’ is een uiterst machtig concept en moet dan ook steeds kritisch onder de loep worden genomen. Niemand kan immers voor terrorisme of terroristen zijn, aangezien zij onschuldige burgers aanvallen. Door de ander als terrorist te bestempelen worden zij de slechten. Journalisten die dit begrip gebruiken moeten zich steeds bewust zijn van de macht die uitgaat van dit concept. Tevens moeten zij zich bewust zijn van de subjectieve invulling van dit omstreden begrip. Kiest de journalist dan toch voor het gebruik van dit gekleurde concept, dan moet hij het voor alle partijen op consequente wijze toepassen. In de praktijk is dit niet altijd het geval: het label ‘terrorisme’ is in de media onlosmakelijk verbonden met één partij in het Israëlisch – Palestijns conflict: de Palestijnen^{civ}. Nigel Parry wijst hier ook op:

“When it comes to armed Jewish groups attacking civilians, however, the rules change slightly, and attacks are never described as “terrorist”: Three Palestinians, including a baby, were killed tonight west of the West Bank city of Hebron in a drive-by shooting that the police said was apparently an attack by Jewish gunmen.(New York Times 19 juli 2001: Greenberg, J.: Three Arabs Slain; Jewish Settlers Claim Responsibility.)”

Het concept wordt vaak uit een soort automatisme toegepast. The Palestinian Human Rights Monitor kaart dit aan in hun “Verslag na één jaar intifada”:

“Most striking is the indiscriminate use of the word "terrorism." Terrorism should be defined as violence against civilians with the purpose of instilling terror. The definition does not apply to actions by Palestinian militants targeting Israeli combatants (whether soldiers or armed settlers) with the purpose of liberating the Palestinian territories from the Israeli occupation. But in Israeli newspeak, every Palestinian who resists the occupation - meaning, virtually, every Palestinian - has become a "terrorist." This language totally obscures the motive underlying the al-Aqsa Intifada, and prompts the Israeli public to perceive Palestinians as fundamentally violent people. It also minimizes the importance of Palestinian deaths: Palestinians, after all, are not really "civilians.””^{cv}

De kaart van het islamfundamentalisme en terrorisme wordt dus duidelijk uitgespeeld ten nadele van het Palestijnse volk. Het strategische potentieel van dit label is dan ook overduidelijk en wordt onwaarschijnlijk genoeg te pas en te onpas gebruikt. E. Said (Covering Islam: How the Media and the Experts Determine How We See the Rest of the World.(Vintage, 1997)) en vele anderen hebben dit uitvoerig besproken. Ik zal hier daarom niet verder op ingaan. In het Israëlisch-Palestijns conflict is er echter nog een dimensie, de

Israëlische politici zijn medeverantwoordelijk voor de groei van dit islamitische fundamentalisme, Prof. El Malik:

“ Hamas en de islamitische Jihad zijn gegroeid uit de Palestijnse tak van de Moslimbroeders en hebben zich veertig jaar lang, tot aan de eerste Intifada van 1987, zorgvuldig buiten elke vorm van politiek gehouden. Daarom werden deze bewegingen financieel gesteund door de Israëlische regering. De verborgen agenda was de Palestijnen onder elkaar te verdelen en zo de legitimiteit van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie te ondergraven.”^{cxvi}

De huidige acties tegen de Chairman Arafat en de PA bewerkstelligen hetzelfde resultaat: de PLO en de PA komen verzwakt uit de strijd, terwijl Hamas en Islamitische Jihad relatief ongestraft gelaten worden. De regering Sharon duwt het conflict als het ware in de fundamentalistische hoek.

Intifada of Oorlog

Bij de start van de huidige opstand wordt er in de Israëlische kranten steevast verwezen naar deze opstand als de intifada. Dit is een concept dat de reële machtsverhoudingen tussen Israël en Palestina enigszins weergeeft. Het is een opstand tegen de bezetter. De bevolking die in opstand komt is de zwakkere. Deze conceptualisering en de ermee gepaard gaande invulling als een gelegitimeerde opstand tegen een bezetter zou dus behouden moeten blijven. De link met terrorisme is echter meteen aanwezig:

*“An agreement of ongoing intifada”^{cxvii} “(...) since the current Intifada erupted in late September.”^{cxviii}; “At the same time, EU ministers called onto the PA and Arafat to do “everything to put an end to **terrorism and the armed intifada**, dismantle **all the terrorist networks** and arrest and prosecute **the perpetrators of terrorist acts**.”^{cxix}*

Bijna gelijktijdig zien we het concept oorlog opduiken in de verslaggeving. De aanslagen van 11 september versterken het retorische draagvlak om te spreken van een oorlog, namelijk ‘a war against terrorism’. Op 14 december roept “*Samaria*^{cx} regional council head” Benzi Leiberman de Israëlische regering op :

*““We’re calling on the Sharon government here and now to adopt the American model **for all-out and methodical war against terror**,” said Leiberman.”^{cx}; “The answer to **terror** is the IDF conquering the Palestinian Authority. The solution is not a fence or a defensive gate. It is **war against the terrorists**.”^{cxii} “ This will not be a short problem and will not be easy, but we will win. President George Bush is **acting against terrorism**. We will act the same way.”^{cxiii}*

Deze conceptualisering is al snel aan de winnende hand en we zien dat het concept intifada steeds vaker vervangen wordt door het concept ‘oorlog’:

*“(…) the first intifada and the latest attempts by the Palestinians to define the current situation as an uprising.(...) **the Aksa intifada is a myth** by those who wish to continue **the cycle of violence** and steer clear of making decisions that lay the path towards real peace between Israel, the Palestinians and neighbouring countries.”^{cxiv}; “The nation should be prepared for the prospect of a **prolonged war of attrition** with the Palestinians (...)”^{cxv}; “Sharon’s problem is that **the war with the Palestinians**, which he does not know how to end, is blocking the route from his political talents to his statesmanlike vision.”^{cxvi}; “The nation which will win **this war** will be the one which shows patience and steadfastness.”^{cxvii}; “regarding the conflict with the Palestinians, he said that “it was **the most difficult type of war**.”^{cxviii}*

Door het gebruik van het concept ‘oorlog’ construeert men het beeld van twee gelijkwaardige naties die het opnemen tegen elkaar. De Palestijnse zijde beschikt echter niet over gevechtshelikopters, tanks, soldaten, F-16’s, kernwapens... Toch spreekt de media bijna dagelijks over gevechten tussen Israëlische troepen en Palestijnse “gunmen”, “clashes between Israeli forces and Palestinians”. Parry Nigel en Lauri King-Irani geven volgend voorbeeld in hun artikel, the ‘conflict between equals’:

“ In an article entitled, “Violence Escalates In Mideast” by Lee Hockstader for The Washington Post, on 3 April 2001: Hockstader wrote: “Around the biblical town of Bethlehem, Israeli troops and Palestinian gunmen battled with tanks, machine guns, missiles and grenades today.” But while some Palestinians have guns, only the Israelis have tanks, heavy – calibre machine guns, missiles and grenades. The report misleadingly suggested a battle between equal forces.”^{cxix}

‘Twee gelijkwaardige naties voeren oorlog met elkaar en die oorlog kan ‘pijnlijke vergissingen’ met zich meebrengen’. Dit geeft Israël meer vrijheid om militaire acties uit te voeren daar zij niet meer als bezetter doorgaat. Dit beeld kan enkel maar aanvaard worden indien de nieuwsconsument ervan uitgaat dat de PA werkelijk een soevereine natie zouden zijn. Dit denkkader heeft bij velen ingang gevonden sinds de Oslo-akkoorden. Voor Israël is de verwijzing naar het conflict als een ‘oorlog’ zeer handig. De bezetting blijft zo immers uit het beeld. De Israëlische journaliste Amira Hass wijst ons op het volgende:

“For the IDF and the Israeli government it is important to speak about the fighting, and to give the impression that both sides are equals, thus burying the fact that most of the Palestinian dead are civilians or members of the security forces, who, even if they were armed, stayed out of the fighting. And it is especially important for the army and government to bury the fact that the IDF in the territories is an occupying power. Only thanks to its far superior strength is Israel able to continue controlling the lives of three million Palestinians, guaranteeing the existence of the settlements on the Palestinians’ land.”^{cxix}

In het Israëlisch discours hebben de Palestijnen deze ‘oorlog’ gestart en verdedigt Israël zich enkel:

“(Prime Minister Sharon): Israel does not start wars. This war of terror, as in the past, has been forced upon us. We know who has forced it upon us. We know who is guilty. We know who is responsible.”^{cxix} “The key to arresting the rapidly escalating bloodshed between Israelis and Palestinians before it becomes a full-fledged war still lies with Yasser Arafat.”^{cxix}; ““On principle we should tell the Europeans that all claims should be directed toward the Palestinians, who started the war and continue to wage it,” Naveh said. “We are the victims of the terror.”^{cxix}

De Palestijnen hebben de middelen niet om oorlog te voeren: er zijn geen tanks, geen militaire vloot, geen helikopters met raketten, geen getraind leger, ... toch worden zij beschuldigd van alle kwaad: “the Palestinians, who started the war and continue to wage it.” Er is echter ’een dermate groot structureel differentieel tussen beide partijen dat we nooit kunnen spreken van een conventionele oorlog.

Dit beeld van de werkelijkheid als een conventionele oorlog wordt niet alleen gepromoot in de media, het beeld leeft onder de Israëlische bevolking: “But apparently in Israel, the belief that the IDF is indeed involved in a war, in other words in something ‘symmetrical,’ is based on the fact Israelis like to regard the Palestinian Authority as a sovereign political entity.”^{cxix} Gezien de mediaberichtgeving over het conflict hoeft dit ook niet verwonderlijk te zijn. Hier is de Eerste minister van Israël, Sharon aan het woord:

“We are in the middle of a war, a hard war, a cruel war that the Palestinian terrorists are carrying out against women and children and old people,” Sharon said at a meeting of Jewish leaders, the Associated Press reported. “We are facing a coalition of terror led by the Palestinian Authority and backed by an axis of evil – Tehran, Baghdad, Damascus and Osama Bin Laden.”^{cxxv}

De regering Bush kijkt mee met Israël en ziet Israël in een toestand van oorlog met de ‘terroristische’ Palestijnen:

“The Bush administration has rightly decided to resume its efforts to broker an end to the mounting warfare between Israelis and Palestinians.”^{cxxvi}

Ook de Palestijnen geven verkeerdelijk de indruk dat zij een partij zijn voor Israël, naar het voorbeeld van Hezbollah.

“Other Palestinian militants claim that with bombs and guerilla war they can, on their own eventually drive Israel behind its pre-1967 borders.”^{cxxvii}; “Fatah considers guerilla war. (...) Fatah has supported the intifada from within the territories and attacked settlements. (...) He (Palestinian security officer) said Israel is pushing Fatah, which is the backbone of the Palestinian Authority and its security services, into an open confrontation.”^{cxxviii}

Zo helpen de Palestijnen mee in de creatie van het discours: twee gelijkwaardige naties zijn in oorlog met elkaar. De realiteit is echter anders. Er zijn wel gevechten tussen Israëli's en Palestijnen, maar dit zijn geen ‘gelijkopgaande gevechten’: “At the most, the IDF, with all its sophisticated advanced weaponry, has encountered a few groups and individuals armed with much inferior weaponry and with only the most elementary military training in combat tactics.”^{cxxix} Doordat de Palestijnen overdrijven in hun ‘successen’, helpen ze Israël om het valse beeld op te hangen van het conflict: “The Occupied is protecting the Occupier.”^{cxxx}

Laten we als besluit het discours van de Eerste minister van Israël, Ariel Sharon, (uit New York Times. ^{cxxxi}) onder de loep nemen:

“Israel is in the midst of a war with the Palestinians (...)^{cxxxi}

Sharon houdt zich hier strikt aan het officiële discours: Israël is in oorlog met alle Palestijnen. We krijgen het beeld van de twee ‘gelijkwaardige’ naties, wat impliceert dat er van bezetting geen sprake zou zijn. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het begrip ‘Occupation’ afwezig is in de Amerikaanse berichtgeving over het conflict:

“The word “occupation” has become almost taboo for American reporters. Even the designation “occupied territories,” once a routine on network TV, has all but disappeared.”^{cxxxiii}

De Palestijnen, in het bijzonder Arafat en zijn Palestijnse Autoriteit zouden natuurlijk die ‘oorlog’ gestart zijn, dit volledig tegen de realiteit in:

“Nonetheless, the Palestinian leadership decided to initiate the current war against Israel after the failure of the Camp David summit in July 2000. (...) Rather than resolve Israeli-Palestinian differences peacefully, (...)”^{cxxxiv}

De Palestijnen hadden de voorstellen van Barak moeten aanvaarden, ook al houdt dit in dat de Palestijnen instemmen met een permanente bantoestanisering, onderdrukking, afname van het recht op bewegingsvrijheid, landinbeslagname, ... De Palestijnen moeten zich met andere woorden onderwerpen aan de Israëlische ‘vrede’. In het discours wordt hiernaar verwezen

alsof de Palestijnen het conflict niet op een vredelievende manier wensen op te lossen (zij zijn immers ‘inherent gewelddadig’?)

“(...) it deliberately promoted a wave of terrorist attacks against the people of Israel.”^{cxxxv}

De Palestijnen zijn in dit discours niet langer het slachtoffer van de meedogenloze bezettingspolitiek van Israël. Zij starten zeer bewust een golf van terroristische aanvallen tegen burgers, en dit met ‘vrede’ in het vooruitzicht. De Palestijnen worden *de* schuldigen in het conflict, Israël is het onschuldige slachtoffer:

“In the nearly two years of the Palestinian intifada, the people of Israel have seen Israel's vulnerabilities exploited, its holy sites desecrated and massive weaponry smuggled and used against Israel's cities”.^{cxxxvi}

De opstand van de Palestijnen tegen hun bezetter legitimeert Israël op die manier om nog meer Palestijns gebied illegaal in te lijven:

“For this reason, Israel will not return to the vulnerable 1967 armistice lines, redivide Jerusalem or concede its right to defensible borders under Resolution 242.”^{cxxxvii}

Conclusie

Het Monddood Maken van de Tweede Palestijnse Opstand

De constructie van de realiteit in de onderzochte berichtgeving heeft vaak bitter weinig te maken met de Palestijnse realiteit, maar reflecteert des te meer de machtsverhoudingen in het Israëliësch – Palestijnse conflict. Het concept ‘oorlog’ is een cruciale strategie in het discours ter ‘rechtvaardiging’ van de Israëliësch militaire acties. Het concept veronderstelt immers twee enigszins gelijkwaardige naties waarvan één partij de oorlog start en één partij de rol van slachtoffer toebedeeld krijgt. Niet alleen verdwijnt de Israëliësch (indirecte) bezetting uit beeld, de Israëliësch’s verwerven de slachtofferrol in de internationale media.

Om het publiek te overtuigen dat Israël het slachtoffer is in deze ‘oorlog’ is het van cruciaal belang om het onderdrukte volk te kunnen afbeelden als een werkelijke bedreiging voor de onderdrukker. Het retorische draagvlak in de Westerse media is echter gemakkelijk gevonden, denk maar aan de uitspraken van ‘onze’ extreem - rechtse en andere politici^{cxxxviii} en hun uitlatingen over de islam. De islam wordt doorgaans door de media gebracht als de bedreiging voor het Westen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de Israëliësch propagandamachine hier volop gebruik van maakt. Men creëert het noodzakelijke monster om zichzelf de slachtofferrol te kunnen toedichten.

Verschillende taalconstructies verantwoorden de Israëliësch illegale bezetting van en aanvallen tegen het Palestijnse volk. Hantering van de ‘ons-identiteit’ door de Israëliësch journalisten wordt als normaal beschouwd en wordt door anderen bewust gehanteerd. Dit geldt ook voor de journalisten die deze informatie overnemen of er zich op baseren. Men steunt dus niet alleen op het stereotype beeld van de islam die momenteel de Westerse consument overspoelt. Men hanteert systematisch dezelfde uiterst subjectieve woorden en woordpatronen om dit proces te beschrijven in de pers. Deze bewoordingen houden het beeld in stand voor de buitenwereld: zij zijn de schuldigen!

Lakoff’s beschrijving van ‘the fairy tale of the good war’ ligt ook hier aan de grondslag van het kader waarin de Israëliësch media het conflict belicht. De desastreuze gevolgen van dit kader worden zichtbaar in de realiteit. Doordat de Westerse internationale media dit discours voedt, kan Israël zonder al te veel moeilijkheden haar verwoestende ‘politiek’ voortzetten zonder veel Internationale weerstand. Woorden bevatten niet alleen de kiemen van de macht, ze zijn de wortels van de macht. Dit wordt maar al te vaak over het hoofd gezien door veel welwillende en andere journalisten.

Bibliografie en Bronnenlijst

ⁱ Plant R., 1994: Landrechten en bezet gebied: regionale context en historische achtergrond. In Soeterik R., 2000: 50 jaar Israel: vergeten aspecten, pijnlijke feiten. SPP.

“Volgens deze Conventie mag de bezettende macht niet tot deportatie over gaan en geen delen van de eigen burgerbevolking overbrengen naar de door haar bezette gebieden.”

ⁱⁱ Richard Falk 2000, International Law and the Al-Aqsa Intifada, Middle East Report, http://www.merip.org/mer/mer217/217_falk.html

ⁱⁱⁱ Zie ⁱⁱⁱ Richard Falk 2000, International Law and the Al-Aqsa Intifada (pg. 2), Middle East Report, http://www.merip.org/mer/mer217/217_falk.html

^{iv} Boyle A.F., 30 november 2000: The Al-Aqsa Intifada and International Law: MediaMonitors.

^v Khreino D., 2001: Intifada – legitimate resistance or terrorism? The Washington Report on Middle East Affairs: <http://www.wrmea.com/html/oped.htm>

^{vii} Lakoff, G., 1990: Metaphor and War: The metaphor system Used to Justify War in the Gulf.

^{viii} Carpentier N. & Biltreyst D. 2000: Fighting discourses: the construction of the self and the enemy: Media covering war Vietnam, Persian Gol and Kosovo.

^{ix} Ook voor de Israëlische journalisten is niet alles vrij toegankelijk. zie Hass Amira, 2000, An Intifada in Search of a Leadership, Ha'aretz: <http://www.zmag.org/hass27.htm>

„The Israeli media, forever preoccupied with internal politics, is no longer reporting the crimes committed daily in the West bank and Gaza. But when the smoke will clear, the reality on the ground will be very different than it was three months ago. We will wonder how it happened and why we didn't know when it did. Reports from the ground are very scarce, since "no Israelis are allowed in [to Gaza] not even Israeli journalists" (NY times, Dec 10). To the West Bank, Israeli journalists can go, but they probably don't bother to anymore. Yet, detailed daily reports are distributed over the internet by Palestinian human rights and observer groups. An occasional foreign media report also reveals what is being done by the army. The pattern of events, even if not their full extent, is very clear and extremely alarming.”

^x Chomsky N., 1992, Dissident in Amerika, gesprekken met David Barsamian, EPO, Berchem. p17:

“Ons systeem (propaganda-apparaat van de staat) werkt heel anders en veel efficiënter. Het is een geprivatiseerd propagandastelsel, waar ook de media en de opiniebladen onder vallen en waar, over het algemeen, de mondige intelligentsia, het hoog opgeleide deel van de bevolking aan meewerkt.”

^{xi} Thompson J. B., 1990, Ideology and modern culture: critical social theory in the era of mass communication. Cambridge, Polity Press. p. 217:

“The analysis of ideology in modern societies must give a central role to the nature and impact of mass media, although mass communication is not the only site of ideology.”

^{xii} SN 2000, 3.4 Na 20 jaar bezetting: Intifada, Codip, <http://www.codip.be>

^{xiii} Kuttab Daoud 2001, The Two Intifadas: Differing Shades of Resistance, Palestine Center, <http://www.palestinecenter.org/cpap/pubs/20000208ib.html>

^{xiv} Hammami R. & Salim T. 2000, Anatomy of Another Rebellion, Middle East Report,
http://www.merip.org/mer/mer217_hammami-tamari.html

^{xv} Hammami R. & Salim T. 2000, Anatomy of Another Rebellion, Middle East Report,
http://www.merip.org/mer/mer217_hammami-tamari.html

^{xvi} Parker C. 2001, Een vrede waar niemand vrede mee neemt? De Structuur van het Palestijns – Israëliësch conflict na Oslo. In Structuur van de Waanzin (ed. R. Doom) Academia Press Gent.

^{xvii} Said E. 2000, The End of Oslo, The Nation,
<http://www.thenation.com/doc.mhtml?i=20001030&s=said>.

^{xviii} Donkers Henk, 1994: Israel beslist de strijd om het water in zijn voordeel. In: Soeterik R., 2000: 50 jaar Israël. Vergeten aspecten, pijnlijke feiten.

^{xix} Said E., The Tragedy Deepens, Zmagazine:
http://www.zmag.org/meastwatch/tragedy_deepens.htm

^{xx} Chomsky N. 2000, al-Aqsa intifada,
<http://www.palestine-net.com>

^{xxi} Chomsky over de bantoestans:

“De Bantoestans (in Zuid – Afrika) waren in politiek en economisch opzicht veel levensvatbaarder dan welke van de stukken grondgebied dan ook, die uiteindelijk eventueel tot een ‘Palestijnse staat’ worden benoemd. Voorts verstrekke Zuid – Afrika de Bantoestans aanzienlijke subsidiebijdragen. Israel daarentegen geeft de kantons geen cent en laat deze over aan de Palestijnse autoriteiten. Een ander wezenlijk verschil is dat Zuid-Afrika’s Bantoestans internationaal niet werden erkend – nee, hun bestaan werd veroordeeld. Een eventuele ‘Palestijnse staat’, die op aanzienlijk minder legitimiteit kan bogen, zal daarentegen door de internationale publieke opinie bejubeld worden als opnieuw een ‘historisch compromis’, totstandgekomen onder het beschermheerschap van de ‘onbaatzuchtige bemiddelaar’, (de Verenigde Staten).

Chomsky N., 1996: World Orders Old and New; New York, Colombia University Press.

^{xxii} Hammami R. & Salim T. 2000, Anatomy of Another Rebellion, Middle East Report,
http://www.merip.org/mer/mer217_hammami-tamari.html

^{xxiii} Hammami R. & Salim T. 2000, Anatomy of Another Rebellion, Middle East Report,
http://www.merip.org/mer/mer217_hammami-tamari.html

Hammami R. & Salim T. 2000, Anatomy of Another Rebellion, Middle East Report,
http://www.merip.org/mer/mer217_hammami-tamari.html

^{xxiv} Kuttab Daoud 2001, The Two Intifadas: Differing Shades of Resistance, Palestine Center,
<http://www.palestinecenter.org/cpap/pubs/20000208ib.html>

^{xxv} Amira Hass, 2002: The Long and Winding (Dirt) Road.
<http://www.nimn.org/occupation/ah4.html>

^{xxvi} Jawad Abdel Saleh, 2000, The intifada’s military lessons, The Palestine Report,
<http://www.jmcc.org/media/reportline>

^{xxvii} Nigel P. & King-Irani L., 2001: The ‘conflict between equals’, electronic intifada
<http://electronicintifada.net/coveragetrends/conflictfoquals.html>

^{xxviii} Said E., 2000: The End of Oslo, London, Granton Books, p. 138:

“(…) both Israel and the United States identify fundamentalist Islam – a label often compressed into the one word ‘islam’ – with opposition to the peace process, to Western interests, to democracy, and to Western civilization.”

^{xxix} Zie *Jerusalem Post* 21 maart 2001: Keinon H., 2001: *Waging war on conventional wisdom*.

^{xxx} Zie *Ha'aretz* 3 juli 2002: Sheleg Y. 2002: *The tactic is to tie every topic to Israel*.

^{xxxi} Zie *Jerusalem Post* 28 december 2000: JP-internetstaff, 2000: *Meimad opposes sole Palestinian control of Temple Mount*.

^{xxxii} Abicht Ludo, 2001: *Kinderen van God. Religie, opstand en bezetting in Jeruzalem*.

<http://www.wereldwijd.be/magazine/ww307-14.htm>

^{xxxiii} Amira Hass, 2002: *They don't see the occupation*, fontenelles- Palestine Archive: *Ha'aretz*:

<http://home.mindspring.com/~fontenelles/hass/hass7.htm>

^{xxxiv} Abicht Ludo, 2001: *Kinderen van God. Religie, opstand en bezetting in Jeruzalem*.

<http://www.wereldwijd.be/magazine/ww307-14.htm>

^{xxxv} Abicht Ludo, 2001: *Kinderen van God. Religie, opstand en bezetting in Jeruzalem*.

<http://www.wereldwijd.be/magazine/ww307-14.htm>

^{xxxvi} Dr. Majed Nassar Union of Health Work Committees Palestine 2000: *People of the Intifada: The Palestinians Struggle for freedom and Independence*.

<http://www.addameer.org/september2000/opinion/peopleintifada.html>

^{xxxvii} Zie *New York Times* 14 juli 2002: Joel Greenberg, 2002: *Israel backs off bill to curb Arab home buying*.

^{xxxviii} Zie *Ha'aretz* November 2000: *Inquiry on Arab Israeli riots start*.

^{xxxix} Zie *Jerusalem Post* 24 januari 2001: Hoffman G., 2001: *Shas mentor: Barak hates Israel*.

^{xl} Voor een bespreking van de Israëliëse Palestijnen in Israël zie (o.a.): Azmi Bishara, 1998: *De positie van de Palestijnen in Israël: over Israëlisering en 'etnische democratie'*.

^{xli} Zie *Jerusalem Post* 27 december 2000: Steinberg G.M., 2000: *Beyond the point of no return*.

^{xlii} Zie *Washington post* 10 maart 2002: SN, 2002: *The Middle East Missions*.

^{xliii} Zie *Jerusalem Post* 24 januari 2001: Hoffman G., 2001: *Shas mentor: Barak hates Israel*.

^{xliv} Zie *Ha'aretz* 12 februari 2002: *Ha'aretz Staff*, 2002: *UK foreign secretary 'skeptical' on EU plan*.

^{xlv} Zie *New York Times* 20 juni 2001: Bennet J., 2002: *The New Suicide Bombers: Larger and More varied Pool*.

^{xlvi} Zie *Ha'aretz* 1 augustus 2002: *Ha'aretz Staf*, 2002: *IDF readies response to J'lem bomb*.

^{xlvii} Zie *Ha'aretz* 1 augustus 2002: Etinger Yair 2002: *Wilk tells of panel: Nobody expected the Arab Violence*.

^{xlviii} Uit Rojo M. L. , 1995: *Division and rejection: from the personification of the Gulf Conflict to the demonization of Saddam Hussein*. Discourse & Society, Sage, London, Thousand Oaks, and New Dehli.

^{xlix} Zie *Ha'aretz* 4 januari 2002: *Security officials: Either press Arafat or dump him*.

^l Zie *Ha'aretz* 6 februari 2002: Benn. A: 2002: *PM to tell Bush: Iran's influence in Lebanon must end*.

^{li} Zie *Ha'aretz* 20 juli 2002: *Ha'aretz services and agencies*, 2002: *PM: Iraq, Iran and Syria backing Palestinian terror attacks*.

^{lii} Zie *Ha'aretz* 1 augustus 2002: Gideon Alon: *Shin Bet chief Dichter warns of imminent terror wave*.

^{liii} Zie *Ha'aretz* 5 februari 2002: Benn A; 2002: *Analysis/the changing face of the next war*.

^{liv} Zie *Jerusalem Post* 8 augustus 2002: *The JP internet staff en the AP: Saddam threatens 'victory over Israel with the Palestinians'*.

^{lv} Zie *Ha'aretz* 05 augustus 2002: Akiva Eldar 2002: *Saddam and Arafat, Sharon and Golda*.

^{lvi} Zie *Ha'aretz* 05 augustus 2002: Akiva Eldar 2002: *Saddam and Arafat, Sharon and Golda*.

^{lvii} Zie *Ha'aretz* 05 augustus 2002: Akiva Eldar 2002: *Saddam and Arafat, Sharon and Golda*.

^{lviii} Zie *Jerusalem Post* 13 November 2000: Herb K. & Zacharia J. *No breakthrough in Washington talks*.

^{lix} Zie Maly Ico, 2001, *Over Racisme en Beeldvorming in het Israëliësch – Palestijnse conflict*:

<http://www.flwi.rug.ac.be/cie/imaly/index.htm>

^{lx} *Zie Jerusalem Post 15 februari 2001: Lahoud L., 2001: Angry Protestors at Azor: Keep Palestinians out.*

^{lxi} *Zie Jerusalem Post 5 maart 2001: Lahoud L. 2001: "We don't feel safe"*

^{lxii} Voor een uitvoering bespreking van dit boek zie: Finkelstein N.G., 1988, *Disinformation and the Palestine question: The Not-So-Strange case of Joan Peters's From Time Immemorial*, in Said E. & Hitchens C., 1988, *Blaming the Victim*, Verso, London.

^{lxiv} *Zie Jerusalem Post 20 November 2001: Ben-Ami, 2001: I urged restraint, end to rubber bullets.*

^{lxv} *Zie Jerusalem Post 13 November 2000: Herb K. & Zacharia J. No breakthrough in Washington talks.*

^{lxvi} Maly Ico, 2001, *Over Racisme en Beeldvorming in het Israëliësch – Palestijnse conflict*:
<http://www.flwi.rug.ac.be/cie/imaly/index.htm>

^{lxvii} *Zie Jerusalem Post 26 november 2001: Hoffman Gil, 2001: Sharon: US visit is PA's true test.*

^{lxviii} *Zie New York Times 19 juli 2002: Bush tells Arab ministers U.S. wants Mideast Peace.*

^{lxix} Dr. Majed Nassar Union of Health Work Committees Palestine 2000: *People of the Intifada: The Palestinians Struggle for freedom and Independence.*

<http://www.addameer.org/september2000/opinion/peopleintifada.html>

^{lxx} *Zie onder andere: Finkelstein N.G. 2000: The Holocaust Industry. Reflections on the Exploitation of Jewish Suffering. Verso, London/New York.*

^{lxxi} *Zie de New York Times, Samuel G. Freedman, 2002, Israeli Novelist Stirred to Social Realism by bombings*:
<http://www.nytimes.com/2002/06/17/books/17ORLY.html>

^{lxxii} *Zie de New York Times, Samuel G. Freedman, 2002, Israeli Novelist Stirred to Social Realism by bombings*:
<http://www.nytimes.com/2002/06/17/books/17ORLY.html>

^{lxxiii} ^{lxxiii} *Zie de New York Times, Samuel G. Freedman, 2002, Israeli Novelist Stirred to Social Realism by bombings*: <http://www.nytimes.com/2002/06/17/books/17ORLY.html>

^{lxxiv} Herman S. E.: *Israel's sacred terrorism uit The real terror network*, South end Press.

^{lxxv} *Zie New York Times 25 juni 2002: Prudum, T. 2002: Powell says he warned Arafat to shift course or be left behind.*

^{lxxvi} *Zie New York Times, 24 juni 2002: Fisher IAN 2002: Hamas leader, Under attack from 2 sides, Remains defiant.*

^{lxxvii} *Zie Washington Post 22 juni 2002: Anderson J.W. 2002: Israel shells Market in West Bank.*

^{lxxviii} *Zie New York Times 17 juni 2002: Prudum T. 2002: U.S. criticizes Israel's New Electronic Fence.,*

^{lxxix} *Zie Washington Post 2 juni 2002: SN 2002: A failure of will.*

^{lxxx} SN, 4 april 2002: *Action Alert: In U.S. Media, Palestinians attack, Israel retaliates, FAIR*,
<http://www.fair.org/activism/network-retaliation.html>

“Among the three major networks, ABC's World News Tonight was the closest to being balanced, with 64 percent of its uses of “retaliation” referring to Israeli actions and 21 percent to Palestinian actions – a three-to-one ratio. CBS Evening News came next, with 79 percent of its uses of “retaliation” referring to Israeli actions and 7 percent to Palestinian actions. NBC Nightly News was the most imbalanced, never once referring to Palestinian retaliation.”

^{lxxx} Parry N. 2000: *Widespread settler violence unreported. The Electronic Intifada*:
<http://electronicintifada.net/coveragetrends/settlerviolence.html>

^{lxxxii} *The Palestine Human Rights Monitor: 2001: SN 2001: One Year Al-Aqsa Intifada Fact Sheets And Figures*
<http://www.phrmg.org/monitor2001/oct2001-settler.htm>

^{lxxxiii} *Zie Washington Post 9 april 2002: SN 2002: A chorus of Rejection.*

^{lxxxiv} *Zie ha'aretz 23 januari 2001: Meretz asks Rubinstein to annul settler's manslaughter plea deal.*

^{lxxxv} *Zie Ha'aretz 21 oktober 2001, SN 2001: IDF in 6 West Bank cities; 14 Palestinians die in gunfights.*

^{lxxxvi} *Zie Ha'aretz 4 december 2001: Harel A. 2001: IDF missiles deliver warning to Arafat.*

-
- lxxxvii Parry Nigel, 2001: Palestinian “terrorists”, Jewish “vigilantes”, electronic Intifada.
- lxxxviii *Zie Ha’arezt 21 oktober 2001: SN, 2001: A dangerous diversion.*
- lxxxix *Zie Ha’arezt 18 juli 2002: Shadmi h. & Traubman T.: Police on high alert in TA region following dual suicide attack*
- xc *Zie New York times 16 juni 2002: Kifner J. 2002: Sharon Rejects Proposals for interim Palestinian State.*
- xc1 *Zie Ha’arezt, 22 november 2000: Oren A; 2000: Inseide track, an end to a clandestine dialogue.*
- xcii *Zie Washington Post 19 juni 2002: De Young K. Bush to Propose Palestinian State soon.*
- xciii *Zie de Washington Post, Weizman Steve, 2002, Jerusalem Bus Bombing Leaves 20 dead,*
<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/articles/A2391-2002Jun18.html>
- xciv *Zie Washington Post 30 maart 2002: SN, 2002, Stop the offensive.*
- xcv *Zie Washington Post 14 april 2002: SN, 2002, Why is this happening?*
- xcvi *Zie The New York Times: 17 juli 2002: John Kifner: 3 are left dead by Suicide attacks in Tel Aviv Street.*
- xcvii *Zie The New York Times 15 juli 2002: Jon Kifner & Todd S; Purdum: Flurry precedes Mideast meeting in New York.*
- xcviii *Zie Washington post: 4 april 2002: SN 2002: Deathwish*
- xcix Maly Ico, juni 2002: De demonisatie van Yasser Arafat: van retoriek naar realiteit:
www.uitpers.be (archief) of <http://www.flwi.rug.ac.be/cie/CIE/maly2.htm>
- c *Zie New York Times 19 juni 2003: Bennet J. 2002: Israel acts to seize Palestinian land after 19 die in Blast.*
- ci *Zie Washington Post 3 december 2001: SN, 2002: Israel’s weekend of terror.*
- cii *Zie Washington Post 10 oktober 2001: SN, 2002: Mr. Arafat’s Decision.*
- ciii *Zie Ha’arezt 29 oktober 2001: Harel A. 2001: Syria’s two faces.*
- civ Maly Ico, 2001, Over Racisme en Beeldvorming in het Israëliësch – Palestijnse conflict:
<http://www.flwi.rug.ac.be/cie/imaly/index.htm>
- cv The Palestinian Human Rights Monitor, 2001: One Year Al-Aqsa Intifada Fact Sheets And Figures.
<http://www.phrmg.org/monitor2001/oct2001-media.htm>
- cvi Abicht Ludo, 2001: Kinderen van God. Religie, opstand en bezetting in Jeruzalem.
<http://www.wereldwijd.be/magazine/ww307-14.htm>
- cvii *Zie Jerusalem Post 22 januari 2001: Keinon Herb, 2001: Barak’s motives questioned as Taba talks begin.*
- cviii *Zie Jerusalem Post 24 januari 2001: Lahoud Lamia, 2001: PA arrests 3 for aiding hit.*
- cix *Zie Jerusalem Post 29 januari 2001: Kenon H. 2001: EU: Israel needs Arafat.*
- cx Samaria is de joodse benaming voor de West Bank: Palestijns gebied volgens de UN – resoluties
- cx1 *Zie Jerusalem Post 14 december 2001: Left-wing MKs decree cabinet decision.*
- cxii *Zie Ha’arezt 29 maart 2001: Amit D., Shedmi H., Hall c., 2001: two teens killed in suicide blast.*
- cxiii Uit Ultimate hypocrisy: Israel’s targeting of Palestinians spun as part of the “war against terrorism”.
- cxiv *Zie Jerusalem Post 29 maart 2001: Rudge David 2001: Symbolic strike or new policy.*
- cxv *Zie de Jerusalem Post 21 november 2000: Rudge D., 2000: Expert: Long war of attrition ahead.*
- cxvi *Zie Ha’arezt 18 juli 2002: Benn A. 2002: Fighting until victory.*
- cxvii *Zie Jerusalem Post 15 februari 2001: O’Sullivan A., 2001: Public in the front line of war with Palestinians.*
- cxviii *Zie Ha’arezt 2 juli 2002: Mualam M. 2002: IDF Chief Saul Mofaz: Army must prepare for the next war.*
- cxix Parry N. & King-Irani Laurie 2000: The ‘conflict between equals’
- cxx Amira Hass 15 maart 2002: The occupied is Protecting the Occupier.
- cxxi *Zie Ha’arezt 4 december 2001: Sharon A., 2001: Arafat is responsible for everything that happens.*
- cxvii *Zie Washington Post 15 december 2001: SN, 2001: Mr. Arafat’s Last Stand.*
- cxviii *Zie Jerusalem Post 29 januari 2001: Kenon H. 2001: EU: Israel needs Arafat.*
- cxviii Amira Hass, 15 maart 2002: The Occupied is Protecting the Occupier. Znet:

http://www.zmag.org/content/Mideast/hass_occupied.cfm

^{cxxv} Zie *Washington Post* 21 juni 2002: Moore M. 2002: 6 die in shootout at settlement.

^{cxxvi} Zie *Washington Post* 10 Maart 2002: SN, 2002: *The Middle East Missions*.

^{cxxvii} Zie *Washington Post* 29 augustus 2002: SN, 2001: *Reaffirming the Peace Process*.

^{cxxviii} Zie *Jerusalem Post* 13 november 2000: Lahoud L., 2000: *Fatah considers guerilla war*.

^{cxxix} Amira Hass, 15 maart 2002: The Occupied is Protecting the Occupier. Znet:

http://www.zmag.org/content/Mideast/hass_occupied.cfm

^{cxix} Amira Hass, 15 maart 2002: The Occupied is Protecting the Occupier. Znet:

http://www.zmag.org/content/Mideast/hass_occupied.cfm

^{cxix} Zie de *New York Times*, Ariel Sharon, 2002, *The Way Forward in the Middle-East*:

<http://www.nytimes.com/2002/06/09/opinion/09SHAR.htm>

^{cxix} Zie de *New York Times*, Ariel Sharon, 2002, *The Way Forward in the Middle-East*:

<http://www.nytimes.com/2002/06/09/opinion/09SHAR.htm>

^{cxix} Ackerman S. 2001: Uprising Without Explanation. "Occupation" a taboo word in Intifada coverage.

<http://www.fair.org/extra/0101/intifada.html>

^{cxix} Zie de *New York Times*, Ariel Sharon, 2002, *The Way Forward in the Middle-East*:

<http://www.nytimes.com/2002/06/09/opinion/09SHAR.htm>

^{cxix} Zie de *New York Times*, Ariel Sharon, 2002, *The Way Forward in the Middle-East*:

<http://www.nytimes.com/2002/06/09/opinion/09SHAR.htm>

^{cxix} Zie de *New York Times*, Ariel Sharon, 2002, *The Way Forward in the Middle-East*:

<http://www.nytimes.com/2002/06/09/opinion/09SHAR.htm>

^{cxix} Zie de *New York Times*, Ariel Sharon, 2002, *The Way Forward in the Middle-East*:

<http://www.nytimes.com/2002/06/09/opinion/09SHAR.htm>

^{cxix} Denk maar aan wijlen Pim Fortuyn: "De islam is een achterlijke godsdienst" / Filip De Winter in de

zevende dag: "De islam is een middeleeuwse Godsdienst" maar ook Guy Verhofstadt ontsnapt er niet aan, lees er maar zijn Burgermanifesten op na.